

**ОРЧИН ҮЕИЙН НИЙГЭМ, УЛС
ТӨРИЙН ҮЙЛ ЯВЦАД ХЭВЛЭЛ
МЭДЭЭЛЛИЙН ХЭРЭГСЛИЙН
НӨЛӨӨ**

АСУУЛТ

- ☐ Хэвлэл мэдээллийн хэрэгсэлд юу ордог вэ?
- ☐ Хэвлэл мэдээллийн хэрэгсэл ямар ач холбогдолтой вэ?
- ☐ Сошиаль медиа гэж юу вэ? Таны амьдралд хэрхэн нөлөөл нөлөөлж байна вэ?

Нийтийн хэвлэл мэдээлэлийн хэрэгсэл нь бүх хэвлэл мэдээлэлийн холбоо технологийг багтаасан бөгөөд Үүнд:

- ✓ Тогтмол хэвлэл
- ✓ Радио
- ✓ Телевиз
- ✓ Мэдээллийн агентлаг
- ✓ Баримтат кино
- ✓ Цахим хэвлэл

Хэвлэл мэдээллийн нийгэмд гүйцэтгэх нөлөө

2018 оны I улирлын байдлаар
Монгол Улсын хэмжээнд:

Сонин **88**
Сэтгүүл **71**
Радио **48**
Телевиз **127**
Мэдээллийн сайт **100**
Нийт **334**
хэвлэл мэдээллийн хэрэгсэл байна.

Сонин

СОНИНЫ БОРЛУУЛАЛТ

Сонинг 55-аас дээш насныхан түгээх үндэстэй

Сар тутмын

1%

3-4 хонгог тутмын

7%

10-14 хонгог тутмын

9%

7 хонгог тутмын

10%

Өдөр тутмын сонин

73%

Сэтгүүл

СЭТГҮҮЛИЙН БОРЛУУЛАЛТ

Сэтгүүлийг газартайн байрлалаас үл хангааран 25-34 насныхан түгээх үндэстэй.

Зах зээлд нийлүүлж буй нийт сэтгүүлийн 91% буюу 1.4 сая хувь ширхэгийг худалдан борлуулдаг.

2 сар тутмын

1%

Улирал тутмын

2%

10-14 хонгог тутмын

18%

Сар тутмын

25%

7 хонгог тутмын

54%

Хэвлэл мэдээлэл

Дөрөв дэх засаглал

Хэвлэл мэдээллийн нийгэмд гүйцэтгэх нөлөө

Иргэдийн үзэл бодлоо илэрхийлэх эрх
чөлөөг хангадаг.

ХЭВЛЭЛ МЭДЭЭЛЭЛ $\rightleftharpoons$ ЗАСГИЙН ГАЗАР $\rightleftharpoons$ ОЛОН НИЙТ

- 2016 онд “Хил хязгааргүй сэтгүүлчид” (RSF) олон улсын байгууллагын гаргасан Хэвлэлийн эрх чөлөөний индексээр Монгол Улс дэлхийн 180 орноос 69 дүгээр байранд жагсаж, хэвлэлийн эрх чөлөөний “мэдэгдэхүйц асуудал”-тай орны тоонд багтсан байна.
- Мөн Freedom House байгууллагын судалгаагаар хэвлэлийн “хагас эрх чөлөөтэй” орон хэвээр байна.

Хэвлэл мэдээллийн нийгэмд гүйцэтгэх нөлөө

Хэвлэл мэдээлэл (mass media)

Сошиаль медиа (Social media)

Хэвлэл мэдээллийн нийгэмд гүйцэтгэх нөлөө

АРДЧИЛСАН
НИЙГЭМ

МЭДЭЭЛЭЛ ОЛГОХ

ИРГЭДЭД ӨӨРИЙН ГЭСЭН САНАА БОДОЛ
ТӨЛӨВШҮҮЛЭХЭД ОРОЛЦОН ТУСЛАХ

ХЯНАЛТ ШАЛГАЛТ, ШҮҮМЖЛЭЛ ӨРНҮҮЛЭХ

ЦЭНГЭЭН БАЯСГАХ, БОЛОВСРОЛ ОЛГОХ

Хэвлэл мэдээллийн нийгэмд гүйцэтгэх нөлөө

ХЭВЛЭЛ МЭДЭЭЛЭЛ ЗАРЧИМ

НЭГ ХҮНИЙ ЭРХ АШГИЙН ТӨЛӨӨ БУС ОЛОН ТҮМНИЙ ТУЛД
ҮНЭН ЗӨВ МЭДЭЭЛЭЛ ДАМЖУУЛАХ

НАС, ХҮЙС, ШАШИН ШҮТЛЭГ, БОЛОВСРОЛЫН ТҮВШИНГ
ХАРГАЛЗАХГҮЙГЭЭР БҮХ НИЙТЭД ТЭГШ ХҮРГЭХ БОЛОМЖИЙГ
НЬ ХУУЛИАР ХАНГАХ

АРД ТҮМНИЙ ДУУ ХООЛОЙ БОЛОХ

ХЭВЛЭЛ МЭДЭЭЛЛИЙН АЖИЛТНУУД БОЛОН СЭТГҮҮЛЧДИЙН
ЭРХ АШГИЙГ ХАМГААЛАХ

Хэвлэл мэдээллийн нийгэмд гүйцэтгэх нөлөө

ЭХ СУРВАЛЖТАЙ АЖИЛЛАХ

Үйл ажиллагаа 5.9. Баримтыг уншиж, шинжилгээ хийж, асуултад хариулаарай.

2016 оны судалгаагаар Монголчууд санал бодлоо чөлөөтэй илэрхийлдэг гэж судалгаанд хамрагдагсад 49.3 оноо өгсөн нь өмнөх оноос 8.1-ээр буурсан байна. Мөн иргэдийн хэвлэл мэдээллийн байгууллагуудад итгэх итгэл Монголын үндэсний телевизэд 90, үндэсний радио, орон нутгийн телевизэд 80, хувийн телевизэд 78, өдөр тутмын хэвлэлд 68, FM радиод 60 гэсэн үнэлгээ өгсөн нь өнгөрсөн оноос 1-6 оноогоор буурсан байна.

Харин шар хэвлэлийн хувьд 34 оноо буюу өмнөх оноо 4-өөр буурсан нь шар хэвлэлд итгэдэггүй хэвээр байгааг харуулж байна. 2015 онд иргэдийн хэвлэл мэдээллийн байгууллагад итгэх итгэл 80 оноо өгсөн нь өмнөх оныхоос 6 оноогоор буурсан байна.

Асуулт:

1. Энд ямар асуудал хөндөгдөж байна вэ?
2. Хэвлэл мэдээлэл иргэдийн амьдралд хэрхэн нөлөөлж байна вэ?
3. Энэ асуудлыг шийдэх төрийн бодлогын хувилбар дэвшүүлж давуу болон сул талыг тодорхойлоорой
4. Өөрийн сонгосон бодлогыг хэрхэн хэрэгжүүлэх талаар тайлбарлаарай.

САЛБАР ТУС БҮРИЙН ТОО

88

71

48

127

100

Хэвлэл мэдээллийн нийгэмд гүйцэтгэх нөлөө

ЭХ СУРВАЛЖТАЙ АЖИЛЛАХ

Үйл ажиллагаа 5.9. *Баримтыг уншиж, шинжилгээ хийж, асуултад хариулаарай.*

2016 оны судалгаагаар Монголчууд санал бодлоо чөлөөтэй илэрхийлдэг гэж судалгаанд хамрагдагсад 49.3 оноо өгсөн нь өмнөх оноос 8.1-ээр буурсан байна. Мөн иргэдийн хэвлэл мэдээллийн байгууллагуудад итгэх итгэл Монголын үндэсний телевизэд 90, үндэсний радио, орон нутгийн телевизэд 80, хувийн телевизэд 78, өдөр тутмын хэвлэлд 68, FM радиод 60 гэсэн үнэлгээ өгсөн нь өнгөрсөн оноос 1-6 оноогоор буурсан байна.

Харин шар хэвлэлийн хувьд 34 оноо буюу өмнөх оноо 4-өөр буурсан нь шар хэвлэлд итгэдэггүй хэвээр байгааг харуулж байна. 2015 онд иргэдийн хэвлэл мэдээллийн байгууллагад итгэх итгэл 80 оноо өгсөн нь өмнөх оныхоос 6 оноогоор буурсан байна.

Асуулт:

1. *Энд ямар асуудал хөндөгдөж байна вэ?*
2. *Хэвлэл мэдээлэл иргэдийн амьдралд хэрхэн нөлөөлж байна вэ?*
3. *Энэ асуудлыг шийдэх төрийн бодлогын хувилбар дэвшүүлж давуу болон сул талыг тодорхойлоорой*

ЭРХ ЗҮЙ

MEDIA OWNERSHIP MONITOR MONGOLIA

ЭХ СУРВАЛЖ: LEGALINFO.MN

ХЭВЛЭЛ МЭДЭЭЛЭЛ, МЭДЭЭЛЛИЙН СУУРЬ БОЛОВСРОЛЫН 5 ДҮРЭМ

ДҮРЭМ 3

Мэдлэг, мэдээлэл нь үргэлж төвийг сахисан, эсвэл байнгын хараат бус байдаггүй. Аливаа хэвлэл мэдээлэл, мэдээллийн суурь боловсролын бодлого, хэрэглээ, өгөгдөл нь бүх иргэдэд ил тод, ойлгогдохуйц байх ёстой.

ДҮРЭМ 2

Иргэн бүр мэдээлэл, мэдлэгийг бий болгодог ба өөрийн санаатай байдаг. Тэд шинэ мэдлэг, мэдээлэл олж авах, өөрсдийгөө илэрхийлэх тэгш эрхтэй байх ёстой. Хэвлэл мэдээлэл, мэдээллийн суурь боловсрол нь эрэгтэй, эмэгтэй хүн бүрт тэгш хүртээмжтэй байх бөгөөд хүний эрхтэй харилцан шүтэлцээтэй байна.

ДҮРЭМ 1

Мэдээлэл, харилцаа холбоо, номын сан, хэвлэл мэдээлэл, технологи, интернэт болон бусад хэлбэрийн мэдээллийн хэрэгслүүдийг асуудал хөндсөн иргэний оролцоо, тогтвортой хөгжилд ашиглахад зориулна. Эдгээр нь чанарын хувьд энэ тэнцүү бөгөөд нэг нь нөгөөгөөс илүү чухал ач холбогдолтой хэмээх ойлголт байхгүй.

ДҮРЭМ 4

Иргэн бүр мэдэхгүйгээ хүлээн зөвшөөрч илэрхийлдэггүй ч, шинэ санаа, мэдлэг, мэдээллийг олж мэдэх, ойлгохыг ямагт хүсдэг. Ийм эрхийг нь ямар ч тохиолдолд зөрчиж болохгүй.

ДҮРЭМ 5

Хэвлэл мэдээлэл, мэдээллийн суурь боловсролыг шуудхан олж авдаггүй. Энэ бол амьд, динамик туршилтын үндсэн дээр бий болдог үйл явц юм. Энэ нь мэдлэг, ур чадвар, хандлагыг оролцуулан хүртээмж, үнэлгээ, хэрэглээ, мэдээллийн үйлдвэрлэл, харилцаа холбоо, хэвлэл мэдээлэл, технологийн агуулгыг багтаасан цагт бүрэн төгс болно.

**АНХААРАЛ ТАВЬСАНД
БАЯРЛАЛАА.**